

۱۰

تاریخ ادبیات معلم‌ها

۱۲

خدا یا ما را مُفتکی ببخش

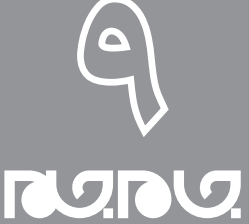
۱۰

از امروز در ستون «واقعۀ» به رویدادهای تقویم ادبیات می‌پردازیم
حافظ وسط دعوای شاملو و مطهری

فرهنگ

شنبه ۱۳ اردیبهشت ۱۳۹۹ :: شماره ۵۶۴۹

پرتره

آغاز ثبت‌نام طرح «بهارانه کتاب» ۱۳۹۹

روابط عمومی خانه کتاب اعلام کرد، کتابفروشی‌های سراسر کشور از هم‌اکنون می‌توانند با مراجعه به سامانه اینترنتی tarh.ketab.ir نسبت به ثبت نام در طرح «بهارانه کتاب» ۹۹ اقدام کنند. معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به منظور رونق بخشیدن به بازار کتاب و ترویج کتابخوانی، تسهیلاتی را در قالب یارانه خرید کتاب از طریق کتابفروشی‌های سراسر کشور، مستقیماً به خریداران کتاب پرداخت می‌کند. در این طرح کتابفروشی‌هایی که شرایط لازم را داشته باشند، پس از ثبت نام می‌توانند کتاب‌های خود را که با شرایط تعیین شده مطابقت داشته باشد به خریداران بفروشند. موسسه خانه کتاب به نمایندگی از طرف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، معاونت امور فرهنگی، مبلغ یارانه خرید کتاب را به کتابفروش‌ها پرداخت خواهد کرد. اعتبار این طرح «یک و نیم میلیارد تومان» در نظر گرفته شده که احتمال دارد به دو میلیارد تومان هم برسد.

«سینما-ماشین» از شب گذشته کار خود را با نمایش فیلم «خروج» در پارکینگ شماره ۳ برج میلاد آغاز کرد

تماشای ماشینی «خروج»

گفت‌وگو با حسین قدیانی، سردبیر نشریه اینترنتی «حق» که این روزها طرفداران خودش را پیدا کرده

همه نویسنده‌های ما زیر ۲۰ سال سن دارند

گروه فرهنگ

«حق»! این عنوان می‌تواند هزاران معنا و تفسیر داشته باشد. اما این روزها حق، عنوان یک نشریه اینترنتی—یا به قول سردبیرش روزنامه دیواری—است که توسط یک گروه بسیار جوان تولید، تدوین و منتشر می‌شود. این تیم بسیار جوان را حسین قدیانی؛ سردبیر حق دور خود جمع کرده است. قدیانی که او را پیش از این با یادداشت‌های جنجالی، صریح و گاه تندش در ماجرای فتنه سال ۸۸ می‌شناختیم، حال دست به کار بزرگی زده و در قالب یک نشریه اینترنتی، با تعدادی جوان تازه‌کار یا به میدان ژورنالیسم گذاشته است. نشریه‌ای که شماره اول آن «۱۰ صفحه بود و در شماره ششم خود به ۸۴ صفحه رسیده است!» به این مناسبت گفت‌وویی با قدیانی انجام دادم تا ببینیم ماجرا از چه قرار است.

عکس‌ها پیداست، تحریریه حق بسیار جوانند.

این تیم بسیار جوان و تازه‌کار چطور شکل گرفت؟
اوایل آذر سال گذشته برای ادامه مسیر شغلی و حرفه‌ای دو دل بودم. دوراه پیش رویم بود. یک این‌که مسیر ژورنالیسم و روزنامه‌نگاری را ادامه دهم و کماکان در فضاهای حقیقی و مجازی بنویسم و دوم این‌که سراغ رمان و داستان‌نویسی بروم.

در نهایت در حرم امام رضا علیه السلام به آن حضرت متوسل شدم و تصمیم به چنین کاری گرفتم. البته ما در حق هم کماکان به بحث داستان‌نویسی و رمان تعلق خاطر داریم و در همین شماره آخر هشت صفحه را به امیرخانی و چهار صفحه را به کتاب ابله داستایفسکی اختصاص داده‌ایم.

کارکردن با این بچه‌ها در این سن سخت نیست؟

هم سخت است و هم لذت بخش. خاطرم هست بیست سال پیش اولین مطلبم را به کیهان داده بودم. آن موقع کیهان عصرها منتشر و توزیع می‌شد. ساعت حوالی سه بعدازظهر رفتم به دکه روزنامه‌فروشی و یک نسخه کیهان گرفتم و همان جلوی دکه با اشتیاق زیاد ورق زدم اما علی‌الظاهر مطلبم چاپ نشده بود.

خیلی غمگین شدم. غمی که در این ماجراست حتی بعد از گذشت این همه سال هنوز با من مانده و خاطرم هست که با ناامیدی در خیابان قدم می‌زدم که یک دکه روزنامه‌فروشی دیگر دیدم.

آن قدر برای چاپ مطلبم اشتیاق و انگیزه داشتم که رفتم یک نسخه دیگر کیهان از دکه دومی

جوان اصلاً ساده نیست. ما با دست خالی و تعداد بسیار کم شروع کردیم. شماره اول روزنامه دیواری حق فقط ۱۰ صفحه بود اما شماره به شماره به تعداد صفحات و نویسندگان افزوده شد.
تقریباً همه نویسنده‌های ما، زیر بیست سال سن دارند و حق مجالی شد برای این‌که این نسل جوان دور هم جمع شوند. برای مثال ما در شماره آخر هشت صفحه از نشریه را به آقای رضا امیرخانی اختصاص دادیم و یکی از مطالب این هشت صفحه را یک پسر جوان اهل ساری به نام سیدعلی حسینی نوشت.

زمانی که علی مطلبش در مورد امیرخانی را برایم فرستاد، یادداشتش را برای آقای امیرخانی فرستادم و خاطرم هست که امیرخانی یک پیام صوتی ده دقیقه‌ای برای علی گذاشت یا مثلاً در همین شماره آخر یک جوان به نام جواد شاملو مطلبی با عنوان «چنین گفت آوینی» در پرورنده شهید آوینی نشریه نوشته که من سال‌ها بود مطلبی به این خوبی در مورد آوینی نخوانده بودم. اینها بخشی از اتفاقات خوبی‌ست که به لطف «حق» افتاده است.

جای خوبی رسیدیم. آن‌طور که از

خریدم به این امید که شاید کیهانی که در این دکه می‌فروشدن مطلب مرا چاپ کرده باشد! این بچه‌ها آن روزهای مرا برایم تداعی می‌کنند. امید و انگیزه دارند. من با این بچه‌ها به زبان خودشان حرف می‌زنم.

همیشه به آنها گفته‌ام روزنامه‌نگار خوب لزوماً کسی نیست که با رئیس جمهور گفت‌وگو کند بلکه کسی که بتواند از مصاحبه با یک گورکن در بهشت زهرا مطلب خوبی تولید کند، روزنامه‌نگار واقعی است!

یکی از انتقاداتی که بعد از مطالعه حق شاید بتوان به آن وارد کرد، این است که وقتی مجله شما را ورق می‌زنیم می‌بینیم اکثر مطالب آن را خود حسین قدیانی نوشته است. در همین شماره آخر پیش از بیست مطالب نشریه با اسم شما منتشر شده‌اند. سوال اینجاست که آیا انتشار این حجم مطلب از یک سردبیر در نشریه‌اش، در فضای روزنامه‌نگاری حرفه‌ای و درست است؟

شاید با تعریف روزنامه‌نگاری بتوان این انتقاد را درست و وارد دانست. اگرچه معتقدم این هم وحی منزل نیست و سردبیر خودش می‌تواند اکثر مطالب نشریه‌اش را بنویسد، اما باید بدانید در ابتدای کار حق قرار بود پیش از نیمی از مطالب از خود من باشد.

من در حق نویسندگانی دارم که هنوز فرق فاصله با نیم‌فاصله را نمی‌دانند! بنابراین طبیعی است که مدتی را صرف آموزش آنها کنم. ولی این آموزش در حین روزنامه‌نگاری رخ می‌دهد. مضاف بر این‌که بسیاری از مخاطبان حق که پیش از این مخاطب من در فضای مجازی بوده‌اند، می‌گویند: ما تمام نشریه را صرفاً برای پیدا کردن مطالب تو جست‌وجو و مطالعه می‌کنیم.

اما این را باید بگویم که افق من این است که روزی برسد که حق بدون حتی یک مطلب از حسین قدیانی منتشر شود.

یکی از نکات مثبت حق جذابیت بصری و گرافیک آن است.

چقدر و چطور به این مساله توجه کردید؟

اگر امروز به یک دکه روزنامه‌فروشی سرزنید و روزنامه‌ها را ورق بزنید متوجه می‌شوی به لحاظ بصری اکثر روزنامه‌ها دچار خمودگی و ضعف هستند. من زمانی که یک مطلب را از نویسنده‌ای می‌گرفتم، در

ذهن خودم آن را صفحه‌بندی می‌کردم. جذابیت بصری برای ما آن قدر مهم بود که تاکنون در همین شش شماره، با سه صفحه‌بند کار کرده‌ایم و در نهایت آقای محسن گل دوست صفحه‌بندی نشریه را انجام دادند.

در شماره آخر حق دو مصاحبه به چاپ رسیده که در واقع خیالی هستند و یا شهید آوینی و شهید همت انجام شده‌اند. در واقع از جملات مختلف این شهیدان برای پاسخ به سوالات استفاده شده است. ایده این مصاحبه‌ها از کجا آمد؟

من در دوره دانشجویی کتاب‌های شهید آوینی را خوانده بودم. گفته‌های آوینی و همت این ویژگی را دارند که امروز هم قابل تعمیم هستند. تلاش من در این مصاحبه‌ها بر آن بود اگر برای مثال آوینی در نقد دموکراسی آمریکایی حرفی زده، آن حرف علیه کسانی که امروز می‌شناسیم تعبیر نشود و اخلاق در این گفت‌وگوها رعایت شود.

فکر می‌کنم خیلی هم کار سخت و پر حجمی بوده.

دقیقاً. مصاحبه آوینی سه شبانه روز از من زمان گرفت. اما مصاحبه همت سخت‌تر بود چون مثل شهید آوینی آثار مکتوبی از او در دسترس نیست.

تلاش کردم این طور نباشد که مثلاً یک جمله از یک کتاب آوینی انتخاب و برای آن سوالی طرح کنم. همین کار را سخت می‌کرد.

چون حرف شهید آوینی شد بگذارید این موضوع را از شما بپرسم. سال‌هاست پس از سوره شهید آوینی، جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی نشریه قرص و محکمی منتشر نکرده است. اما جناح فکری مقابل شما هر روز نشریات تازه‌ای منتشر می‌کنند و تیراژ و حجم مطالب نشریات سابق‌شان نیز افزایش می‌یابد. بره‌ون رفت از فضای به فراموشی سپرده شده ژورنالیسم انقلابی چیست؟

من حقیقتاً غصه دار می‌شوم وقتی می‌بینم آخر سال که می‌شود همه نشریات جناح زاویه‌دارتر با انقلاب ویژه نامه‌های قطور و گاه چندجلدی دارند، اما در جناح فکری انقلاب اسلامی دریغ از حتی یک صفحه! با خودم فکر می‌کنم آقا که در موردش می‌گویند از ده سالگی روزنامه می‌خواند، بعد از دیدن این ویژه نامه‌ها و جای خالی نشریات جبهه انقلاب چه حالی می‌شود.

البته این را بگویم که این قاعده کلی نیست و استثنا هم دارد و همین روزنامه جام‌جم هم از استثناهاست. اما معتقدم راه نجات تنها حمایت از کارهایی مثل انتشار «حق» و امثال آن است.

کارهایی از این جنس باید ترویج حتی یکی از این نشریات در حد یک خبر یک خطی هم از حق نگفتند! ما از فضای مجازی برضد خودش سوءاستفاده کردیم. من می‌گویم این حرکت و حق را تبلیغ کنید، نه حسین قدیانی را!

